

a auto poškodil. Nalézací soud se mýlí, pokládaje změnu jízdy v levo za zvlášť opatrné jednání se strany obžalovaného, neboť jeho povinností bylo rychlost jízdy zmírniti a ne směr jízdy změnit; vynaložil-li řidič v nejrozhodnější chvíli hlavní úsilí na změnu směru jízdy, nikoliv na zmírnění rychlosti, zvýšil tím beze vší pochybnosti nebezpečí srážky a jednal neopatrně. Náhled rozsudku, že jízdní dráha jest určena výhradně nebo především pro povozy, nikoliv pro pěši, lze sice připustiti pro živé ulice velkého města s upravenými chodníky pro pěši a zvláště zřízenými přechody přes jízdní dráhu, nikoliv však pro silnice v otevřené krajině, kde lze stejným právem žádati, aby řidič povozu dbal bezpečnosti chodce, když je okolnostmi nucen přejíti silnici, jako od pěšího, aby neopatrným přecházením nestěžoval dopravu. Případné spoluzavinění usmrceného nevylučovalo by však trestnost obžalovaného, jakmile by bylo zjištěno, že zanedbal povinnosti, uložené mu v §§ech 45 a 46 uvedeného nařízení.

Čís. 1816.

Věc je »zamčenou« (§ 174 II. c) tr. zák.), byla-li schválně opatřena nějakou patrnou mechanickou překážkou, přístup k ní zamezující neb aspoň stěžující; nezáleží na tom, zda je k odstranění třeba tělesné námahy čili nic.

»Spoluzlodějství« ve smyslu §u 174 II. a) tr. zák. předpokládá vědomé a úmyslné spolupůsobení při činu; není jím pouhá přítomnost na místě činu bez jakékoliv zjištěné úmluvy svědčící o společném zlém úmyslu a bez jakékoliv aktivní činnosti, aniž pouhé opomenutí, překaziti krádež.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1924, Zm I 581/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost Otty S-e jako otcovského opatrovníka nezł. obžalovaného Františka S-e do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 18. července 1924, pokud jím byl obžalovaný František S-a uznán vinným zločinem krádeže podle §§ů 171, 173, 174 II. a), c) tr. zák., zrušil však podle §u 290 tr. ř. uvedený rozsudek jako zmatečný ve výroku, jímž byl obžalovaný Antonín G. uznán vinným zločinem krádeže podle §§ů 171, 173, 174 II. a), c) tr. zák. a vrátil věc soudu prvě stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozsoudil. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

důvodech:

Dle čís. 10 §u 281 tr. ř. namítá stěžovatel, že první soud neprávem odsoudil pachatele pro krádež na věcech zamčených dle §u 174 II. c) tr. zák. Ve skutečnosti byla prý komora, v níž byly likéry a víno, oddělena od pokoje obžalovaných chatrným pažením (bedněním z prken), špatně hřeby přibitým, které bez všeho umožňovalo zmocniti se lahví tím způsobem, že se prostě prkno beze vší námahy posunovalo, což prý

nevyžadovalo větší práce, než odsunutí zásuvky. Poněvadž nebylo třeba použití ani nástroje ani nejmenšího násilí, nelze prý mluvit o vynaložení tělesné síly, což prý je nutné, aby bylo možno mluvit o odstranění překážky při věcech zavřených. Avšak zmateční stížnost jest na omylu. Za věci z a m č e n é ve smyslu §u 174 II c) tr. zák. dlužno pokládati takové, které schválně jsou opatřeny nějakou patrnou mechanickou překážkou, přístup k věci zamezující neb aspoň stěžující. Kvalifikačním důvodem zločinu je tu větší zločinná energie, jevíci se ve svémocném odstranění takové překážky. Při tom je úplně nerozhodno, je-li k odstranění třeba tělesné námahy čili nic. Patří sem tudíž na př. i zamčená místnost, když klíč v i s í na blízku (ne však trčí-li v zámku), plombovaný pytel, zavřený list atd. V tomto případě jest zjištěno, že část pokoje (komora) v níž stály láhve, byla oddělena od světnice obžalovaných pažením z prken přibitých hřeby a mimo to svázaných provazy, takže bylo dokonce třeba zvláštní námahy, by toto pažení bylo odstraněno a přístup k vínu a likérům umožněn. Šlo tedy o uzavřenou místnost ve smyslu zákona a námitka zmateční stížnosti jest zcela bezpodstatná. Bylo proto zmateční stížnost jako neodůvodněnou zavrhnouti.

Přezkoumávaje rozsudek shledal Nejvyšší jako zrušovací soud, že bylo nesprávně použito trestního zákona v neprospěch obžalovaného Antonína G-a, který nepodal zmateční stížnosti, pokud totiž nalézací soud na základě rozsudkových zjištění podřadil jednání tohoto obžalovaného pod ustanovení §§ů 171, 173, 174 II. a), c) tr. zák. Ohledně obžalovaného Antonína G-a obsahuje totiž rozsudek toliko zjištění, že byl při tom, když spoluobžalovaní S. a P. odcizili víno a likéry, a že také něco pil z odcizených lihovin. Tímto zjištěním není však naplněna skutková podstata zločinu krádeže, najmě krádeže ve společnosti podle §u 174 II. a) tr. zák. Nelze přisvědčiti nalézacímu soudu, že obžalovaný G., ačkoliv jen několikrát pil z ukradených lihovin, jest spoluzodpovědným za celou krádež, poněvadž byl při některých útocích S-e a P-y přítomen a poněvadž se nedá zjistiti, jaké množství lihovin obžalovaný G. vlastně pil. O krádeži ve společnosti, již uznává rozsudek vinným obžalovaného G-a, bylo by lze mluvit jen tehdy, kdyby bylo zjištěno, že tento obžalovaný s obžalovanými S-ou a P-ou jako spoluzloděj při činu v ě d o m ě a ú m y s l n ě s p o l u p ů s o b i l. Při pojmu spoluzlodějství nezáleží ovšem na tom, je-li činnost jednotlivých spoluzlodějů v podstatě spolupachatelstvím či jen pomáháním, nýbrž stačí, jsou-li všichni spoluzloději na místě činu přítomni a vědomě spolupůsobí, mohouce při tom spoléhati jeden na spolučinnost druhého. Jest sice lhostejno, jakým způsobem spoluzloděj spolupůsobil, avšak v pouhé přítomnosti na místě činu bez jakékoliv zjištěné úmluvy, svědčící o společném zlém úmyslu, a bez jakékoliv aktivní činnosti, jakož i v pouhém opomenutí překaziti krádež, vyjma, že by tu byla povinnost, krádeži zabrániti, na př., kde se jedná o osobu služebnou, nelze ještě spatřovati spolupachatelství ve smyslu §u 174 II. a) tr. zák., v tomto případě tím méně, poněvadž je zjištěno, že obžalovaný G. v době činu na místě činu bydlel a spoluobžalované před odcizováním lihovin varoval. Rozsudek nezjišťuje, že obžalovaný G. byl se spoluobžalovanými při

spáchání krádeže nebo před tím ve srozumění. Pouhé převedení věci ukradené na sebe, jež dlužno spařiti v pití odcizených lihovin po dokonané krádeži, nemůže, hledíc k speciální skutkové podstatě Šu 185 tr. zák., bez zjištěného dorozumění s pachateli před činem založiti skutkovou podstatu krádeže neb spoluviny na ní. V naznačených směrech neobsahuje však rozsudek dostatečných zjištění ani po objektivní stránce (zda a jakým způsobem obžalovaný G. při krádeži spolupůsobil, při kterých konkrétních útocích, ohledně kterého množství lihovin a v jaké ceně), ani po stránce subjektivní. Kdyby přesným zjištěním v tomto směru byl vyloučen předpoklad, že jde o krádež ve společnosti dle Šu 174 II. a) tr. zák., nebo vůbec o krádež, bylo by o skutku obžalovaného G-a uvažovati ještě s dalšího hlediska zločinu, případně přestupku podílnictví na krádeži.

Čís. 1817.

Obecní polní hlídač nepožívá ochrany Šu 68 tr. zák., nebyl-li v době spáchaného činu obcí řádně ustanoven, byť i byl okresní politickou správou do přísahy vzat.

Požívá ochrany jen pokud nevybočuje z mezí povinností jeho povolání mu vykázaných.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1924, Zm I 716/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmatečné stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského jakožto nalézacího soudu v Praze ze dne 19. září 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem proti veřejným zřízením a opatřením ve smyslu Šu 312 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Dovolávajíc se číselně zmatečnosti Šu 281 čís. 9 a) tr. ř., vytýká zmatečnou stížnost, poukazujíc k tomu, že Bohumil S. byl politickou správou ustanoven polním hlídačem bez vědomí obce, rozsudku zřejmě neúplnost, pokud se nezabývá věcně obsahem přípisu obecního úřadu v L. ze dne 12. srpna 1924, při hlavním přelíčení přečteného. Soud bře na základě dekretu okresní politické správy na Kladně za prokázáno, že Bohumil S. jest obecním přísežným hlídačem; z předloženého duplikátu tohoto dekretu ze dne 3. září 1922 skutečně vyplývá, že Bohumil S. k žádosti obecního úřadu v L. dne 8. srpna 1919 vykonal přísahu ve smyslu zákona ze dne 12. října 1875, čís. 76 z. zák. jako ustanovený polní hlídač pro obvod obce L-cké; avšak v příkrém rozporu s obsahem tohoto dekretu jest přípis obecního úřadu v L. ze dne 12. srpna 1924, dle něhož obecnímu úřadu známo není, zdali Bohumil S. hlášen byl politické správě jako polní hlídač, ježto ani odznak veřejně nenosí. Obsah tohoto přípisu rozsudek cituje; hodnocením jeho obsahu, pro